

Svaz paraplegiků - vznik, poslání a cíle

V České republice přibude každý rok více než 200 lidí, kteří se po úrazu s poraněním míchy mohou pohybovat jen pomocí ortopedického vozíku. Podle nejnovějších údajů přibývá ročně dalších 50-100 lidí, kteří ochrnou v důsledku onemocnění či jiného neúrazového poškození míchy. Lidé i jejich rodiny jsou tragickou životní změnou zastíženi náhle a jen velmi obtížně a s velkým úsilím se vyrovnávají se všemi jejími důsledky. Potřebují k tomu pomoc společnosti. Má-li být účinná, musí přijít okamžitě po vzniku problému. Pouze systémová, kvalifikovaná a všestranná pomoc umožňuje postiženému člověku a jeho rodině situaci zvládnout.

V roce 1990 založili lidé ochrnutí po poranění míchy s pomocí několika přátel občanské sdružení Svaz paraplegiků. Cílem organizace je dosažení stejných podmínek pro uplatnění v životě pro občany tzv. zdravé i občany imobilní po poranění míchy. Svaz paraplegiků usiluje o změnu postoje společnosti k lidem se zdravotním postižením směrem k partnerskému vztahu, akceptujícímu rozdílné možnosti a tedy nutnost přizpůsobit prostředí i další podmínky, aby došlo k vyrovnání příležitostí. Svaz paraplegiků usiluje dále o legislativní změny, které vyrovnání příležitostí usnadní.

Svaz paraplegiků poskytuje lidem po poranění míchy také přímou pomoc. K tomu vybudoval s pomocí pana Zdeňka Svěráka informační, poradenské a rehabilitační centrum – Centrum Paraple.

Rok 2002 – hlavní oblasti činnosti

V roce 2002 byla činnost Svazu paraplegiků a Centra Paraple zaměřena zejména na:

- **postupné vybavování Centra Paraple pomůckami a přístroji nezbytnými pro jeho dobrou činnost**
- **rozvíjení činnosti Centra Paraple – programů pomoci lidem po poranění míchy**
- **prosazení koncepce a systému a tím zajištění kvality a kontinuity léčebné a rehabilitační péče o občany ochrnuté po poranění míchy**
- **podporu legislativních změn, které by měly vytvořit lidem s těžkým zdravotním postižením životní podmínky srovnatelné s ostatní společností**
- **představení problémů lidí po poranění míchy jako skutečnosti společensky závažné, potenciálně zasahující kohokoli; v řešení musí pomoci celá společnost**

Rok 2002 – přehled činnosti

Centrum Paraple

Pomáhá lidem po poranění míchy vyrovnat se s důsledky zdravotního postižení, snížit závislost na pomoci druhých osob, získat a udržovat si dobrou fyzickou a psychickou kondici a najít pracovní uplatnění.

Centrum Paraple má celorepublikovou působnost. Pomoc, kterou poskytuje je bezplatná, případně za symbolický příspěvek.

Centrum Paraple vyhledává nové občany po úrazu s poraněním míchy a nabízí jim informace, poradenství a zařazení do intenzivního sociálně – rehabilitačního programu. Později po zvládnutí prvního období po úrazu a přizpůsobení se novým životním podmínkám se těmto lidem nabízí jako průvodce a opora při řešení problémů v průběhu dalšího života.

Zajištění kompenzačních a rehabilitačních pomůcek a přístrojů pro činnost Centra Paraple

Díky podpoře státu, občanů a firem se v průběhu roku 2002 postupně podařilo doplňovat vybavení Centra Paraple. Mimo jiné jsme koupili:

- zvedák do bazénu, umožňující snadný vstup i výstup velmi těžce postiženým klientům (114 000 Kč)
- Bladderscan – neinvazivní metoda zjišťující kvalitu vyprazdňování močového měchýře, významná prevence druhotných komplikací (219 161)
- dýchací přístroj (314 000 Kč)
- Terapi Master s příslušenstvím (180 000 Kč)
- ultrazvukový léčebný přístroj (67 000 Kč)
- rehabilitační lehátka 2ks (79 000 Kč)
- vybavení zahrady a hřiště (190 000 Kč)

Významnou podporu poskytlo Ministerstvo zdravotnictví ČR z programu NPV.

Rozvíjení programů přímé pomoci lidem po poranění míchy

Nabízená pomoc byla určena:

- lidem, ochrnutým po poranění míchy, kteří jsou krátkou dobu po úrazu nebo jiném

poškození míchy, se svým stavem se teprve vyrovnávají

- lidem, kteří jsou již delší dobu po poranění míchy a potřebují informace nebo pomoc při řešení zdravotních i jiných problémů vzniklých následkem míšňí léze
- jejich rodinám

Centrum Paraple poskytovalo lidem po poranění míchy zejména následující služby

Informační a poradenský servis – informace z oblasti sociálně právní, poradenství, při řešení zdravotních problémů, při odstraňování architektonických bariér v bytě, v přístupu do domu i na pracoviště, při volbě i získávání vhodných rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, při výběru a úpravě automobilu a při hledání zaměstnání

Počet klientů: 1 500

Intenzivní sociálně rehabilitační program zaměřený na zlepšení fyzické a psychické kondice, získání nejvyšší možné úrovně soběstačnosti v denních činnostech. Program obsahuje lékařskou péči, fyzioterapii, ergoterapii, psychologickou podporu, ošetřovatelskou péči a osobní asistenci. Program je poskytován při 1-3 týdenních pobytech i ambulantně. Na ambulantní program klienty na požádání sami vozíme.

Počet klientů: 162

Týdenní pobyty se specifickým programem

- rekondiční (pro klienty delší dobu po vzniku zdravotního postižení)
- rehabilitační (pro nové klienty)
- sportovní zaměřené na různé druhy sportů (např. florbal, sledge hokej, atletika, plavání, tenis, stolní tenis, volejbal, střelba, lukostřelba, potápění)

- sportovní letní (vodácké)
- sportovní zimní (monoski)

- **Víkendové arteterapeutické kurzy** (keramika, batika, výroba ručního papíru)
- **Projekt David**

Centrum Paraple ve spolupráci s ČVUT v Praze a s kontem Bariéry Nadace Charty 77 pořádá kurzy práce s počítačem a softwarovým vybavením pro vozíčkáře. Kurzy jsou týdenní, s možností ubytování. Cílem je uplatnění vozíčkářů na trhu práce.

Počet klientů: 93

Běh pro Paraple

Sportovně – společenská akce, kterou Svaz paraplegiků poprvé uspořádal v červnu 2000. Akce je pořádána každoročně. Cílem projektu je vytvořit příležitost k setkávání veřejnosti a lidí se zdravotním postižením, kteří jsou mezi námi a potřebují pomoc a zároveň získat finanční prostředky pro další činnost Centra Paraple.

Třetí ročník benefiční akce Běh pro Paraple se uskutečnil 6.6. 2002. Účastníky přivítali Zdeněk Svěrák, prezident Správní rady Konta Paraple, Michal Horáček, autor myšlenky pořádat Běh pro Paraple a zástupce starosty Městské části Praha 10 Petr Horák. Ze známých osobností se akce dále zúčastnili Petr Čtvrtníček, Jan Kašpar, Petr Novotný, Pavel Nový, Jan Ruml, Karel Šíp, Jan Tříška, Miroslav Táborský a další.

Z výtěžku byly hrazeny náklady na týdenní rehabilitační pobyty vozíčkářů, kteří jsou kratší dobu po úrazu s poraněním míchy.

Počet registrovaných aktivních účastníků: 308 osob
Finanční částka vybraná v hotovosti na místě: 73.055 Kč
Další příjmy: 465.000 Kč
Celkový výtěžek akce po odečtení nákladů: 388.000 Kč

Podpora vzniku spinálních jednotek

V roce 2002 vyvrcholilo úsilí Svazu paraplegiků a Centra Paraple o prosazení koncepce a systému v léčení a rehabilitaci lidí po poranění míchy. S podporou lékařů, zdravotnických pracovišť i médií, zejména České televize, Českého rozhlasu, MF Dnes a časopisu Reflex usiloval Svaz paraplegiků o otevření tří spinálních jednotek jako specializovaných pracovišť pro léčení pacientů po poranění míchy v subakutním stavu. Jedna spinální jednotka pracuje již více než 10 let v Úrazové nemocnici v Brně. V červnu 2002 vstoupilo v platnost metodické opatření Ministerstva zdravotnictví ČR, které rozhodlo o zřízení dalších spinálních jednotek v nemocnici Liberec, Fakultní nemocnici v Ostravě a ve Fakultní nemocnici v Praze – Motole. V říjnu 2002 byla otevřena spinální jednotka ve FN v Ostravě.

Dobročinná akademie

Devátý ročník Dobročinné akademie byl vysílán Českou televizí a Českým rozhlasem 26.9.2002 z šapitó Cirkusu Alex v Praze 7 na Letenské pláni.

Výtěžek 1 630 000 Kč byl věnován na podporu spinálních jednotek v Praze, Liberci, Ostravě a Brně. Bylo pro ně zakoupeno:

- 15 ks antidekubitní matrace
- 1 ks stavěcí stůl
- 4 ks speciální lůžka pro spinální jednotku v Brně

Struktura organizace

Předsednictvo Svazu paraplegiků

Štěpánka Antošová, Miroslav Čiháček, Ing. Bohumil Kábrt, PhDr. Alena Kábrtová, Josef Koštejn, JUDr. Libor Macíček, Ing. Karolína Piroutková, Vojtěch Vašíček, JUDr. Zdeněk Žižka,

Rada Svazu paraplegiků

Miroslav Čiháček, Ing. Bohumil Kábrt, Vojtěch Vašíček

Správní rada Konta Paraple

prezident Správní rady: Zdeněk Svěrák

členové Správní rady: Miroslav Čiháček, Ing. Bohumil Kábrt, PhDr. Alena Kábrtová, Jan Kašpar, Josef Koštejn, PhDr. Jan Králík, Prof. MUDr. Pavel Pafko Dr. Sc., Doubravka Svobodová

jednatel Svazu paraplegiků

Ing. Bohumil Kábrt

počet členů Svazu paraplegiků: 614

ředitelka Centra Paraple

PhDr. Alena Kábrtová

počet zaměstnanců Svazu paraplegiků: 16 osob

civilní služba, počet: 8 osob
externí zdravotní sestry, počet: 8 osob

sídlo organizace:

Svaz paraplegiků – Centrum Paraple
Ovčáráská 471
108 00 Praha 10

Přehled finančního hospodaření Svazu paraplegiků a Centra Paraple v roce 2002

1/ Příjmy : 11 259 000,-

- a) dotace MZ : 893 000,-
- dotace MPSV 1 078 500,-
- grant Magistrátu hl. města Prahy 900 000,-

- b) dary celkem: 5 758 000,-
dary do 15 000,- : 1 545 000,-
dary nad 15 000,- 4 213 000,-
- c) příjmy z vlastní činnosti: platby zdravotních pojišťoven: 469 000,-
ubytování : 440 000,-
ostatní: 1 060 000,-
- d) úroky z vkladů : 661 000,-

2/ Výdaje : 11 961 000,-

- a) provozní náklady : 5 640 000,-
- b) mzdové náklady : 3 948 000,-
- c) poskytnuté dary - spinální jednotky a FN Brno Bohunice : 1 630 000,-
- d) investice: 743 000,-

Audit 2002

Viz. přiložená zpráva auditora

Poděkování

Děkujeme všem lidem, firmám i institucím, které podporují naši činnost a umožňují nám pomáhat lidem po míšním poranění.

Hlavní partneři Centra Paraple:

Česká televize, Český rozhlas, MF Dnes, **Škoda**Auto, Transgas a.s.

Za významnou podporu činnosti Svazu paraplegiků a Centra Paraple v roce 2002 děkujeme:

Magistrát hlavního města Prahy
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Ministerstvo zdravotnictví ČR
Nadace Charty 77 – Konto Bariéry
České vysoké učení technické
Adecco spol. s r.o.
Messenger Service v.o.s.
Papirius s.r.o.
Sázková kancelář Fortuna a.s.
Trigema s.r.o.
Vinné sklepy Lechovice

Děkujeme všem, které na tomto místě nelze vyjmenovat.